

Ministeren

Udlændinge-, Integrations- og Boligudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge-, Integrations-
og Boligministeriet

Udlændinge-, Integrations- og Boligudvalget har den 14. april 2016 stillet følgende spørgsmål nr. 494 (alm. del) til udlændinge-, integrations- og boligministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 494:

Ministeren bedes sende udvalget sit talepapir fra det åbne samråd om konsekvenserne af længere sagsbehandlingstid i asylsager og sikkerhedsscreening af asylansøgere, jf. UUI alm. del - samrådsspm. Ø.

Svar:

Talepapiret til samrådet den 12. april 2016 om konsekvenserne af længere sagsbehandlingstid i asylsager (samrådsspørgsmål Ø) er vedlagt som bilag.

18. april 2016

Koncernøkonomi
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uibm@uibm.dk
Web www.uibm.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2016 - 3274
Akt-id 62727

Inger Støjberg

/

Søren Larsen

Talepapir

Arrangement: Delt samråd i UUI med Justitsministe-
ren
Hvornår: Den 12. april 2016 kl. 15.00

Udlændinge-, Integrations-
og Boligministeriet

4. april 2016

Sags nr. 2016 - 2100
Akt-id 52520

DET TALTE ORD GÆLDER

Udkast til tale til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål Ø fra Udvalget for Udlændinge og Integration den 12. april 2016.

Samrådsspørgsmål Ø:

Ministeren bedes redegøre for, hvorfor den gennemsnitlige ventetid for en asylansøger nu er oppe på hele 93 dage for første samtale med udlændingemyndighederne, og hvilke konkrete tiltag ministeren vil iværksætte for at nedbringe den gennemsnitlige tid der går, forend en asylansøger kommer til første samtale hos Udlændingestyrelsen?

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Dan Jørgensen (S).

1. Jeg vil starte med at besvare samrådsspørgsmål Ø, og efterfølgende vil justitsministeren besvare samrådsspørgsmål Å.

I forhold til første del af spørgsmålet vil jeg helt indledningsvist tillade mig kort at forklare, hvordan det foregår, når en asylansøger kommer til Danmark.

Når en udlænding søger asyl i Danmark, bliver den pågældende registreret hos politiet enten i den pågældende politikreds eller hos Udlændingecenter Nordsjælland også kaldet UCN. Denne registrering sker normalt samme dag, som asylansøgningen indgives. I forbindelse med registreringen optager politiet foto og fingeraftryk af asylansøgeren. Herefter tjekkes fingeraftrykkene op i mod forskellige databaser. Endvidere kontrolleres udlændingen på baggrund af de foreliggende identitetsoplysninger i relevante databaser. Herefter overgår sagen via UCN til Udlændingestyrelsen.

Hvis politiet får mistanke om, at en asylansøger eventuelt er tilknyttet ekstremistiske organisationer eller terrororganisationer, underrettes Politiets Efterretningstjeneste herom.

Som hovedregel er alle asylansøgere, der kommer til Danmark således i kontakt med politiet allerede samme dag, som de ansøger om asyl.

Den gennemsnitlige ventetid på 93 dage er således ikke et udtryk for, at nyankommne asylansøgere venter 93 dage, før de kommer i kontakt med de danske myndigheder. De 93 dage var ventetiden i januar før en asylansøger kom til første samtale i Udlændingestyrelsen.

Asylansøgere indkaldes som udgangspunkt til asylsamtale i den rækkefølge, som de har søgt asyl. Dog fremskyndes visse grupper, fx ansøgninger som behandles i åbenbart grundløs haster proceduren, hvor sagerne afgøres markant hurtigere end en normal asylsag.

Som det nok er de fleste bekendt, så modtog Danmark i 2015 mere end 21.000 asylansøgere. Heraf kom ca. 11.500 – altså knap halvdelen – i fjerde kvartal 2015. Denne markante stigning i antallet af asylansøgere satte naturligvis Udlændingestyrelsen under et enormt pres - både i forhold til at finde indkvarteringspladser og i forhold til at få sagsbehandlet de mange asylansøgninger.

Aldrig før i danmarkshistorien er der registreret så mange asylansøgere på så kort tid. Udlændingestyrelsen stod således i en helt ny og ekstraordinær situation, der stillede meget store krav til styrelsens kapacitet. Udlændingestyrelsen havde på det pågældende tidspunkt simpelthen ikke den nødvendige kapacitet til at håndtere en så drastisk stigning i antallet af asylansøgninger.

Det ekstraordinært høje indrejsetal i slutningen af 2015 er således den grundlæggende årsag til, at der i perioden 1. januar 2016 – 24. januar 2016 i gennemsnit gik 93 dage fra indgivelsen af asylansøgningen til første samtale med Udlændingestyrelsen.

Der spørges endvidere til, hvilke konkrete tiltag som jeg vil iværksætte for at nedbringe sagsbehandlingstiden.

Jeg kan til det oplyse, at Udlændingestyrelsen igennem de sidste måneder har iværksat en række initiativer med henblik på at øge sagsbehandlingsskapaciteten.

Udlændingestyrelsen har således alene indenfor de sidste måneder ansat mere end 100 nye medarbejdere på asyl-

området, og der er nu ca. 250 medarbejdere i asylafdelingen, - og der ansættes fortsat medarbejdere på området.

Sideløbende med dette har Udlændingestyrelsen omstruktureret asylsagsgangene således, at der er skabt mulighed for at gennemføre flere asylsamtaler per asylsagsbehandler.

Udlændingestyrelsen har derudover løbende fokus på at igangsætte nye tiltag, der kan være med til at effektivisere og forbedre asylsagsprocessen – på tværs af udlændingemyndighederne.

Der er således igangsat en række tiltag, der skal bidrage til at nedbringe sagsbehandlingstiden på asylområdet.

I den forbindelse er det vigtigt for mig at understrege, at det tager tid at ansætte nye medarbejdere, især i en sådan størrelsesorden som der her er tale om.

Det tager også tid at få oplært nye medarbejdere, så de er i stand til at træffe afgørelser i så vigtige og komplekse sager, som asylsager er.

Effekten af den opnormering, som Udlændingestyrelsen er i gang med, har derfor endnu ikke fuldt effekt.

Afslutningsvist er det vigtigt for mig at understrege, at regeringen er fuldt ud opmærksom på, at flygtninge- og migrantkrisen indebærer nye udfordringer i forhold til kontrollen på asylområdet.

I den forbindelse er et stærkt samarbejde mellem udlændingemyndighederne og efterretningstjenesterne af afgørende betydning.

Udlændingestyrelsen kan således uden samtykke videregive oplysninger fra en asylsag til efterretningstjenesterne, i det omfang videregivelsen kan have betydning for efterretningstjenesternes varetagelse af sikkerhedsmæssige opgaver.

Udlændingestyrelsen har både et tæt samarbejde med efterretningstjenesterne og indkvarteringsoperatørerne omkring et eventuelt trusselbillede blandt asylansøgere. Samarbejdet er med til at styrke grundlaget for at få eventuelle oplysninger af sikkerheds- og efterretnings-

mæssig interesse frem i forbindelse med asylsagsbehandlingen.

Dette samarbejde vil justitsministeren komme nærmere ind på i besvarelsen af samrådsspørgsmål Å.

Jeg håber, at ovenstående besvarede samrådsspørgsmål Ø og jeg vil hermed give ordet videre til justitsministeren, der vil besvare samrådsspørgsmål Å.

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Udlændinge-, Integrations- og Boligudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 19. april 2016
Kontor: Sikkerhedskontoret
Sagsbeh: Christian Lundgaard Madsen
Sagsnr.: 2016-0032/38-0097
Dok.: 1934671

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 495 (Alm. del), som Folketingets Udlændinge-, Integrations- og Boligudvalg har stillet til justitsministeren den 14. april 2016.

Søren Pind

/
Lars Solsovk Lind

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 495 (Alm. del) fra Folketingets Udlændinge-, Integrations- og Boligudvalg:

”Ministeren bedes sende udvalget sit talepapir fra det åbne samråd om konsekvenserne af længere sagsbehandlingstid i asylsager og sikkerhedsscreening af asylansøgere, jf. UUI alm. del - samrådssp. Å.”

Svar:

Der vedlægges det udkast til talepapir, som dannede grundlag for justitsministerens besvarelse den 12. april 2016 af samrådsspørgsmål Å (Alm. del) fra Folketingets Udlændinge-, Integrations- og Boligudvalg.

JUSTITSMINISTERIET
Politi- og Strafferetsafdelingen

Dato: 10. april 2016
Dok.: 1897258

UDKAST TIL TALE

til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål Å
fra Folketingets Udlændinge-, Integrations- og
Boligudvalg den 12. april 2016

Samrådsspørgsmål Å:

"Ministeren bedes redegøre for, hvilke overvejelser om sikkerhed – herunder risiko for terror og anden grov kriminalitet – der er forbundet med, at asylansøgere opholder sig i Danmark i gennemsnitligt 93 dage, før myndighederne indleder første samtale med asylansøgeren, og hvilke muligheder ministeren ser for at sikkerhedsscreene asylansøgere allerede ved ankomst til landet."

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Dan Jørgensen (S).

[Indledning]

Jeg vil nu besvare samrådsspørgsmål Å.

Der spørges i samrådsspørgsmålet til, hvilke overvejelser om sikkerhed – herunder risiko for terror og anden grov kriminalitet – der er forbundet med, at asylansøgere opholder sig i Danmark i gennemsnitligt 93 dage, før myndighederne indleder første samtale med asylansøgeren, og hvilke muligheder jeg ser for at sikkerhedsscreene asylansøgere allerede ved ankomst til landet.

[Problemstillingen]

Det er åbenlyst, at med det meget store antal flygtninge og migranter, som søger mod Europa, er vi i en situation, som vi ikke har været vant til.

De angreb, som vi har set i Paris og Bruxelles de seneste måneder, kan derfor også skabe bekymring for, at der i flygtningestrømmen kan gemme sig personer, som udgør en sikkerhedsrisiko i Danmark.

Før jeg går til besvarelsen af spørgsmålet, vil jeg indlede med at sige, at det er begrænset, i hvilket omfang jeg kan redegøre for de arbejdsmetoder, som PET anvender. Det håber jeg på udvalgets forståelse for.

PET's håndtering af terrortrusler, herunder mulige trusler fra indrejste, sker på grundlag af en række redskaber og tiltag. I den forbindelse har PET et tæt samarbejde med bl.a. Forsvarets Efterretningstjeneste, de danske udlændingemyndigheder og udenlandske samarbejdspartnere.

Her er det vigtigt at understrege, at den sikkerhedsmæssige screening er en integreret del af hele asylsagsbehandlingen. Det gælder både i forbindelse med den egentlige asylsagsbehandling og i forbindelse med udlændingenes allerførste kontakt til asyloperatørens system.

[Asylansøgnernes indledende kontakt til asyloperatørens system]

Som integrationsministeren også var inde på i sin tale, er det vigtigt at understrege, at det ikke forholder sig sådan, at nyankomne asylansøgnere opholder sig i Danmark i 93 dage, før de kommer i kontakt med de danske myndigheder.

I det øjeblik, en asylansøger søger asyl i Danmark, indleder myndighederne en registreringsproces med henblik på bl.a. at fastslå den pågældendes identitet.

Det indebærer bl.a., at politiet registrerer asylansøgerens navn, foto, fingeraftryk mv. I den forbindelse tjekkes bl.a. fingeraftryk op imod relevante databaser. Og det sker i umiddelbar forlængelse af, at den pågældende søger asyl i Danmark.

Hvis politiet i den forbindelse får mistanke om, at den pågældende kan have tilknytning til ekstremistiske organisationer eller i øvrigt er radikaliseret, underrettes PET om det.

For at optimere det sikkerhedsmæssige fokus i forbindelse med håndteringen af asylansøgerne, har PET udstationeret en fast forbindelsesofficer i Center Sandholm.

Det er her den indledende registrering og identifikation almindeligvis foregår, og både udlændingemyndigheder og politi har derfor allerede fra den indledende registrering en meget enkel og hurtig mulighed for at trække på PET.

Der er herudover indført en indberetningsordning i asylindkvarteringssystemet, som betyder, at indkvarteringsoperatører bl.a. skal anmelde enhver mistanke om radikalisering til det lokale politi.

Der skal samtidig ske underretning af Udlændingestyrelsen, så oplysningerne kan indgå i den pågældendes asylsag og i relevant omfang vurderes af PET.

For at sikre, at indkvarteringsoperatørerne i videst muligt omfang er i stand til at identificere, indberette og håndtere tegn på radikalisering blandt asylansøgere, er der aktuelt ved at blive gennemført en opkvalificering af medarbejdere hos indkvarteringsoperatørerne.

Opkvalificeringen består i undervisning, der varetages af PET, og som er særligt rettet mod de medarbejdere i indkvarteringssystemet, som er i kontakt med asylansøgere i den indledende fase.

Udlændingestyrelsen understreger samtidig over for centeroperatørerne, at der skal føres en nultolerancepolitik over for ethvert tilløb til kriminalitet på asylcentre. Enhver kriminel handling skal straks politianmeldes.

[Asylsagsbehandlingen]

Det er som nævnt vigtigt at understrege, at den sikkerhedsmæssige screening ikke kun relaterer sig til asylsamtalen, men er en integreret del af hele asylsagsbehandlingen.

I forbindelse med asylsamtalerne og den efterfølgende asylsagsbehandling forelægger Udlændingestyrelsen efter visse nærmere fastsatte kriterier relevante sager for PET. Kriterierne for, hvornår Udlændingestyrelsen forelægger sager for PET, vurderes og justeres løbende af PET efter drøftelse med Udlændingestyrelsen. Kriterierne er ikke offentlige, og dem kan jeg derfor ikke komme nærmere ind på.

Der er i øvrigt igangsat en opkvalificering af de medarbejdere hos Udlændingestyrelsen, der gennemfører asylsamtaler. Opkvalificeringen skal bl.a. sikre, at eventuelle oplysninger af sikkerheds- og

efterretningsmæssig interesse kommer frem i forbindelse med asylsagsbehandlingen.

Desuden er der, som tidligere nævnt, udstationeret en forbindelsesofficer i Center Sandholm, som kan bistå Udlændingestyrelsen i forbindelse med bl.a. asylsagsbehandlingen.

PET kan desuden anmode om at blive hørt i konkrete asylsager, som ikke er omfattet af de pågældende kriterier.

Efter gennemgang af den konkrete asylsag, vurderer PET, om den pågældende kan udgøre en sikkerhedsrisiko eller i øvrigt er af efterretningsmæssig interesse.

[Efterretningsarbejdet]

I tillæg til disse tiltag, er det vigtigt at understrege, at PET's generelle arbejde med sikkerhedsmæssige efterretninger er af afgørende betydning på dette område.

Jeg kan, som sagt, ikke her redegøre nærmere for de arbejdsmetoder, som PET anvender.

Men jeg kan sige klart, at det her område, er en central opgave for PET. Der er tale om et dynamisk trusselsbillede, hvor forhold og forudsætninger hele tiden ændrer sig. Derfor er PET – ligesom andre landes

efterretningstjenester – også meget opmærksomme på enhver udvikling og på hvilke indsatser der er behov for.

[Afslutning]

Sammenfattende så forholder det sig altså ikke sådan, at nyankomne asylansøgere opholder sig i Danmark i 93 dage, før de kommer i kontakt med de danske myndigheder.

Og som nævnt er der etableret en række procedurer, som skal medvirke til at sikre, at de relevante myndigheder reagerer, hvis der blandt asylansøgerne er personer, der udviser tegn på radikalisering eller sympatiserer med militant islamisme.

Men det er selvfølgelig ikke ensbetydende med, at jeg – eller PET – kan garantere, at der ikke kommer personer her til landet, som udgør en sikkerhedsrisiko.

Men jeg ved, at myndighederne følger situationen tæt og løbende vurderer, om der er anledning til at justere på indsatsen.

Tak for ordet.